

Ministryně obrany u 601. skupiny speciálních sil: Opět jsem se přesvědčila, že se zde máme na koho spolehnout

14.9.2023 - | Armáda ČR

Speciální síly Armády ČR tvoří Ředitelství speciálních sil MO, Centrum podpory speciálních sil a právě 601. skupina speciálních sil.

V čele ředitelství stojí plukovník gšt. Miroslav Hofírek, velitelem prostějovského útvaru je plukovník gšt. Tomáš Krampala.

V Afghánistánu hrály speciální síly významnou roli, na Ukrajině vývoj výrazně ovlivňují

Nejviditelnějším angažmá speciálních sil obecně – včetně těch českých – byla v poslední dekádě protiteroristická operace v Afghánistánu. Druhým milníkem je invaze ruských sil na Ukrajinu.

„Tyto zásadní momenty na sebe nepřímo navazují a mění pohled na primární určení speciálních sil nejen u nás, ale v celosvětovém pojetí. Stručně řečeno, v éře Afghánistánu byl hlavní důraz kladen na ofenzivní činnost, po ruské invazi se speciální síly zaměřují více na průzkum a výcvik partnerských jednotek,“ vysvětluje plukovník Tomáš Krampala. Ačkoliv jde o zcela rozdílné mise, schopnosti těchto utajovaných jednotek se jimi zásadně nezměnily – jen se podle velitele 601. skupiny vylepšují: Upravují se postupy reflektující soudobé trendy a používá se modernější vybavení.

Současné působení speciálních jednotek na Ukrajině kopíruje jejich zapojení během standardního konvenčního konfliktu. Speciální síly dosahují podle Kramply největšího efektu v době strategického soupeření a v krizi. Jejich diskrétní působení pod hranicí ozbrojeného konfliktu může snížit riziko další eskalace, a to vše za podmínek politické citlivosti i vysokého fyzického rizika. Pokud se konflikt rozšíří a přejde v opravdovou válku, význam tohoto druhu vojska se snižuje. „Pořád ale plní své doktrinní úkoly, tzn. provádí průzkum, útočí na strategicky významné cíle, cvičí vlastní síly. Výsledek konvenčního konfliktu ale nerozhodnou. Působí tedy jako tzv. Force Multiplier pro vlastní síly a narušují činnost protivníka. Předpokládám, že ukrajinské speciální síly v současné době plní právě tuto roli.“

Povinné dva roky služby pro operátory, centrum podpory nabírá i z civilu

Zájem o vstup mezi armádní výkvět je dlouhodobý a víceméně neměnný. Vojáky láká jednak stabilita práce a příjmů, ale především touha patřit k elitě a účastnit se zajímavých zahraničních operací, jejichž frekvence je podle plukovníka Kramply vyšší než u ostatních útvarů. Naposledy 601. skupina působila v Mali, nyní mají mise podobu krátkodobých akcí menších týmů s konkrétním zadáním podle aktuálních potřeb.

Podmínkou služby u prostějovského útvaru jsou dva odsloužené roky v ozbrojených silách. „Z civilu nabíráme jen v ojedinělých a výjimečných případech, například pokud má dotyčný exkluzivní schopnost, kterou potřebujeme. Naopak náš sesterský útvar v Olomouci, Centrum podpory speciálních sil, ale dvouletou podmínku služby nemá a z civilu běžně nabírá,“ říká.

Pro oba útvary ale platí to samé: chcete-li u speciálů sloužit, musíte chtít a musíte na to mít. Jak fyzicky, tak z pochopitelných důvodů i po psychické stránce. „Nicméně motivace je u mě naprostý

základ. Být součástí speciálních sil je poslání, které se zakládá na silných morálních hodnotách postavených na přesvědčení a vůli bránit svou vlast. Nestačí splnit základní kritéria, voják musí být vnitřně přesvědčen, že ve speciálních silách chce pracovat," zdůrazňuje.

Možná právě tyto faktory ohýbají v poslední době křivku zájmu nežádoucím směrem. Zatímco u nebojové části 601. skupiny je zájem stabilní a vysoký, bojová zaznamenává mírný pokles. „Problematické bývá uspokojit naši poptávku po specializacích z maturitních učebních oborů, například automechanik, spojař, odborník na jemnou mechaniku. I my stejně jako zbytek armády narážíme na trend slábnoucího zájmu mladé generace. Důvody mohou být různé – od jiného způsobu života až po neochotu snášet nepohodlí či stres," přemýšlí.

Služba u 601. skupiny speciálních sil je těžká. Co ale náročnost vyváží, je semknutost všech jejích příslušníků. Taková, jakou v civilu nenajdete. To potvrzuje i jeden z příslušníků prostějovského útvaru: „I v těžkých situacích se můžeme spolehnout jeden na druhého, lidé si neváhají pomoci v jakékoliv situaci. V běžném životě i při operačním nasazení můžu počítat s tím, že když to budu potřebovat, kolegové i můj velitel se za mě postaví. Proto bych v žádném případě neměnil.“

Ministryně Černochová: máme se zde na koho spolehnout

Ministryně obrany Jana Černochová, která si v Prostějově prohlédla techniku útvaru a zhlédla mj. dynamickou ukázkou boje na krátkou vzdálenost, je o vysoké kvalitě zdejšího útvaru přesvědčená: „Úkoly speciálních sil se obvykle na titulní strany novin nedostanou. A je to dobře, protože kdybychom je neměli, bylo by na titulních stranách novin daleko více neštěstí. Vojáci speciálních sil zachránili řadu rukojmích a vyřešili nespočet dalších citlivých situací. Také pomáhají našim spojencům s výcvikem a působí v místech, kde potřebujeme mít oči a uši, abychom věděli, jestli se odtamtud neblíží nějaká hrozba. Dnes jsem se již poněkolkáté přesvědčila, že se u speciálních sil máme na koho spolehnout a že špičkové vybavení, které se jim snažíme pořizovat, budou používat ti nejpovolnější," sdělila.

Náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Karel Řehka strávil u speciálních sil řadu let v různých pozicích. Jestli nějakou část armády zná skutečně dobře, je to právě tato. „Opět jsem viděl nejen rozvoj vybavení a techniky, ale také naprosto správné vnímání hrozeb. Dnešní konflikty nejsou čistě vojenské a neodehrávají se jen v poli. Jsou mnohem složitější a týkají se všech domén. A přesně takhle speciální síly uvažují: jejich poslání je dokázat působit v jakékoli doméně a plnit i ty nejnáročnější úkoly. A jsem přesvědčen, že jsou k tomu připraveni," uvedl Řehka.

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ministryne-obrany-u-601--skupiny-specialnich-sil:-opet-jsem-se-presvedcila--ze-se-zde-mame-na-koho-spolehnout-246372>